1843. N° 85.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 24 OCTOBER.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, op heden, invorderbaar gesteld en tot dat einde afgezonden zijn de eerste suppletoire Patent-Kohieren van alle Gemeenten of Ontvang-Districten in deze Provincie, in welke aangiften hebben plaats gehad over de dienst 1843/44, en wijders, dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde Kohieren mogten bestaan of worden verondersteld, zich bij reclame zal kunnen voorzien, mits dezelve, behoorlijk ingerigt, en met de vereischte bijlagen voorzien, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, zijn ingediend bij den Heer Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de afdeeling van controle, waarin de aanslag is geschied.

Voorts worden belanghebbenden gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij, bij overschrijding daarvan, door eigen schuld zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 16 October 1843. *De Staatsraad, Gouverneur,* VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 20 October 1843, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,70.
Van de *Rogge* per last . . . . - 184,50.

Leeuwarden, den 21 October 1843.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, VAN SIJTZAMA.

ITALIE.

ROME, *den* 27 *September.* De invloed der gebeurtenissen van Romagna doet zich reeds alhier gevoelen. De vreemdelingen, welke anders den herfst en een gedeelte des winters daar plagten door te brengen, komen dit jaar slechts zeer schaarsch aan, dewijl de onveiligheid der wegen en het strenge bewaken der vreemdelingen door de politie voor buitenlanders het reizen in Italie hoogst onaangenaam maken. — Te Napels zijn in den laatsten tijd weder vele inhechtenisnemingen voorgevallen, welke met de revolutionaire bewegingen in verband moeten staan. Eene daadzaak is het, dat zich in Napels en Sicilië, evenzeer als in Midden-Italië, eene groote massa gistingstof heeft opgehoopt, welke bij elke aanleiding van buiten kan uitbarsten. Alles duidt op eene zeer gevaarlijke staatkundige krisis, en men schijnt nog altijd de regte middelen niet te willen aangrijpen om dezelve te voorkomen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 16 *October.* Sedert eenige dagen was in omloop en werd ook weder tegengesproken een gerucht, luidens hetwelk *O'Connell* te Dublin gearresteerd zou zijn; thans heeft men daaromtrent zekerheid. Hij is gearresteerd geweest, of liever zou het geworden zijn, maar is onder borgtogt ontslagen. Zie hier hoe de zaak zich heeft toegedragen:

Laatstleden Zaturdag, omstreeks half tien ure, op het oogenblik dat *O'Connell* uit de te zijnen huize gevierde mis kwam, verscheen de heer *Kemmis*, solliciteur der kroon, voorzien van een bevel om *Daniel O'Connell* en deszelfs zoon, *John O'Connell*, te arresteren, als beschuldigd van „ zamenzwering en andere vergrijpen." Evenwel verzocht de heer *Kemmis* hen slechts, zelven het oogenblik te willen bepalen, wanneer zij verkiezen zouden zich gevangen te stellen, ten ware zij eenen borgtogt wilden leveren van 1000 ponden elk, benevens nog eenen borg van 500 ponden elk, als verzekering, dat zij zouden opkomen om te antwoorden op de beschuldiging, welke de procureur-generaal bij de eerste zamenkomst van de aanstaande assisen-zitting tegen hen zou inbrengen.

O'Connell antwoordde, dat hij ten 3 ure bij den regter, den heer *J. Burton*, verschijnen zou, ten einde den gevorderden borgtogt in deszelfs handen neder te leggen, en werkelijk kwam eenige minuten voor drieën *D. O'Connell*, door zijnen zoon *J. O'Connell*, als ook door de heeren *J. D. O'Connell*, *C. M. Louglin* en *Jeremias Dunn* verzeld, bij den regter aan. Eene aanzienlijke volksmenigte vulde al de toegangen naar des heeren *Burton's* woning.

De vereischte formaliteiten vervuld zijnde, heeft *O'Connell* terstond daarop den volgenden brief *aan het Iersche volk* uitgegeven:

„ Waarde landgenooten, ik berigt u hetgeen gij ook langs andere wegen vernemen zult, te weten, dat ik heden borgtogt gesteld heb, om den eersten Maandag der volgende zitting te antwoorden op eene beschuldiging, van zamenzwering en andere vergrijpen (*misdemeanours*). Ik geef u dit berigt, om het volk, allen en een iegelijk, te bezweren de grootste en volkomenste rust in acht te nemen. Alle poging om de openbare rust te storen zou ontegenzeggelijk hoogst verderfelijk zijn — in allen gevalle strafbaar en nadeelig.

„ Let dus wel op hetgeen ik u zeg, mijne dierbare landgenooten.

„ LAAT U DOOR NIEMAND VERLOKKEN OM DE RUST TE STOREN, DE WET TE SCHENDEN, OF U AAN EENIG TUMULT OF OPROER SCHULDIG TE MAKEN. De geringste misdaad tegen de orde of de openbare rust kan onze schoone en zegevierende zaak bederven.

„ Zoo gijlieden, gedurende deze crisis, mijnen raad wilt volgen en handelen zoo als ik ulieden smeek te doen, GEDULDIG, RUSTIG, WETTIG, dan kan ik mij bij ulieden borg stellen, dat de tijd niet meer verwijderd is, waarop onze geëerbiedigde souvereine het Iersche parlement in College-green zal openen.

„ Elke poging onzer vijanden om den voortgang der intrekkings-bevordering te hinderen, heeft tot nog toe eene regtstreeks daarmede strijdige uitwerking genad. De tegenwoordige onderneming zal dezelfde uitkomst hebben, ten ware eenig wangedrag van den kant des volks dezelve in de hand werkte.

„ Weest derhalve rustig, en gij zult zegevierend zijn.

„ Ik heb de eer uw steeds getrouwe dienaar te zijn,

DANIEL O'CONNELL."

Behalve de beide *O'Connell's* hebben nog de volgende personen mandaten van arrest ontvangen: De heer *Ray*, secretaris der repeals-associatie; de eerw. heer *Tierney*, Roomsch-Katholijk priester; de heer *Tyrrell*, idem; de heer *Thomas Steele*, hoofd-pacificateur; de heeren *Duffy*, *Barrett* en dr. *Gray*, uitgevers der dagbladen *de Natie*, *de Loods* en *de Vriend der Menschen*.

Behalve dezen, den 14 October van *Merrion-Square*, op welk plein de heer *O'Connell* zijne woning gedagteekenden brief geeft, ziet in onze bladen nog het licht een adres aan het Iersche volk, hetgeen *O'Connell* den vorigen dag, als president der associatie, uit de kamers aan de Korenbeurs had uitgevaardigd. Het is in denzelfden geest en spreekt van de jongste proclamatie der regering in veel zachter bewoordingen, dan hij te voren gedaan had; hij doet zulks, zegt hij daarin, om niet beschuldigd te worden van den wensch tot het onderhouden eener gisting (*excitement*) welke het zijn voornaamste wensch is te verzachten en uit te dooven (*extinguish.*)

Van den 18*den.* Het committé der zoo zwaar verongelijkte oude Grieksche fondsenhouders schijnt zich die zaak ernstiger dan ooit te willen aantrekken en houdt herhaaldelijk bijeenkomsten, om te beraadslagen wat er te doen staat, om partij te trekken van de komst aan het Grieksche bestuur van mannen, die grootendeels aan de leeningen van 1824 en 1825 hebben deel genomen en dezelve misschien mede hebben verordend. Het committé schijnt besloten te hebben, om met het te Amsterdam gevestigde de handen ineen te slaan, geloovende het, dat de vereenigde pogingen der beide committé's een veel gunstiger resultaat beloven, dan van afzonderlijke stappen te verwachten is. Eene zoodanige gemeenschappelijke poging mag dan ook als zeer spoedig te gemoet gezien worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 18 *October.* De gewone berigten uit Madrid van den 12den melden, dat de rust in die hoofdstad steeds onverstoord bleef, en dat reeds meer dan 200 leden voor de aanstaande Cortes-vergadering aldaar waren aangekomen. Den volgen dag had eene voorloopige bijeenkomst dier lieden plaats gehad ten huize van den markies *Gaza Frujo.* Men hield zich overtuigd, dat bij de opening der wetgevende Kamer geene troonrede zou worden uitgesproken, en dat men dadelijk zou overgaan tot de behandeling van de belangrijke ontwerpen, waarbij de Koningin op eene wettige wijze meerderjarig, en *Espartero* als Regent vervallen verklaard zullen worden. Men dacht algemeen in die hoofdstad, dat de heer *Olozaga* tot voorzitter van de Kamer der Gedeputeerden zoude worden benoemd.

Uit Barcelona, Girona en Saragossa heeft men niets naders vernomen. Te Perpignan waren bijzondere brieven uit Barcelona aangekomen, welke inhielden, dat men vreesde, dat ten laatste die stad, ten gevolge van het voortdurende bombardement, geheel in een puinhoop zou verkeeren. Het meerendeel der personen, welke zich thans in dezelve bevonden, scheen te bestaan uit mannen die vastelijk besloten hadden, om in geen geval toe te geven, maar tot het uiterste vol te houden. Het ontbrak nog geenszins aan levensmiddelen, en de bewegingspartij scheen zich voortdurend te vleijen met het denkbeeld, dat haar voorbeeld navolging zou vinden bij de bevolking van het platte land.

Nog altijd verlieten vele gezetene inwoners van Barcelona die stad. Volgens eene opgave van het Fransche ministeriële ochtendblad, telt de bevolking dier plaats op dit oogenblik niet meer dan 14,000 zielen, van welke 6 à 7000 man gewapend zijn. Van die gewapenden behooren 2000 man tot de vrijcorpsen. Men mag het er voor houden, dat die opgave allezins met de waarheid overeenkomt, en in dat geval blijkt het, dat meer dan 100,000 personen Barcelona, ten gevolge der jongste oproeren, hebben verlaten. De Fransche marine, welke in de haven aldaar is gestationeerd, heeft aan meer dan 6000 menschen eene schuilplaats verleend. Ook dat blad verzekert, dat aan de insurgenten geene levensmiddelen of oorlogsbehoeften ontbreken, en voegt er bij, dat zij van een en ander eene genoegzame hoeveelheid bezitten, om het nog gedurende eene maand tegen de troepen van het ministerie te kunnen uithouden.

De insurgenten van Saragossa hebben een uitval beproefd, doch zijn met verlies teruggeslagen. De troepen van den generaal *Concha* bleven, volgens de laatste berigten, getrouw aan het gouvernement. Laatstgemelde bevelhebber heeft eene proclamatie uitgevaardigd aan de bevolking van Saragossa, waarbij hij dezelve tot onderwerping vermaant, opdat hij zich niet genoodzaakt zal zien om tot geweldadige maatregelen over te gaan, welke mogelijk de verwoesting der stad ten gevolge zouden hebben.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 18 *October.* Heden heeft, in de Kloosterkerk alhier, de Heilige Doop van den Prins, jongst geboren Zoon van HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje*, plaats gehad. Nadat de leden van het corps diplomatique, de ministers, de leden der Staten-Generaal, en van andere hooge Staatscollegien, de geestelijke en plaatselijke overheids-personen, de kerkelijke collegien, en een groot aantal andere bewoners van 's Gravenhage van onderscheiden rang zich in het kerkgebouw hadden vereenigd, zag men de leden van het Koninklijk Gezin op het bepaalde uur in het vorstelijke gestoelte plaats nemen. HH. MM. de Koning en Koningin en Z. K. H. de Prins *van Oranje* waren aldaar vereenigd.

De godsdienst-oefening begon met het zingen van het 6e. vers van Psalm *XXV*; waarna de Hof-Kapellaan *Dermout*, naar aanleiding der woorden van Psalm *CIII*, vers 17: „ *De goedertierenheid des Heeren is van eeuwigheid tot eeuwigheid over degenen die Hem vreezen; en Zijne geregtigheid aan kindskinderen; aan degenen die Zijn verbond houden, en die aan Zijne bevelen denken, om die te doen*", eene korte maar indrukwekkende rede hield.

De redenaar maakte daarbij op den familiezegen, dien het Doorluchtige Huis van Oranje-Nassau door de Goddelijke genade bij voortduring geniet, opmerkzaam en eindigde met eene roerende toespraak aan Z. K. H. den Prins *van Oranje* en heilbeden voor Deszelfs gelukkig herstelde gemalin en den jonggeboren Prins.

Vervolgens werd de jonggeboren Prins, die met den stoet, in het Programma omschreven, naar de kerk was geleid, plegtigtijk te midden der Christelijke vergadering gebragt. Al de aanwezige leden van het Koninklijke Huis plaatsten zich, als doopgetuigen, voor den Predikstoel, waarna de leeraar aan den jongen Prins den H. Doop toediende. Met een vurig gebed voor het geliefde Koninklijke Huis en het opzingen van vers 4 van het 1e. der Evangelische gezangen, nam deze godsdienstplegtigheid een einde.

De jonggeborene, welke door Zijnen Doorluchtigen Vader zelve ten Doop is gehouden, draagt de namen van: *Willem Frederik Maurits Alexander Hendrik Karel.* Salvo's van het geschut hebben het vertrek van den jongen Prins naar de kerk en zijne terugkomst van het bedehuis aangekondigd.

Van vele openbare en bijzondere gebouwen waren vlaggen uitgestoken, ten blijke van deelneming aan en vreugde over de godsdienstige plegtigheid van dezen dag.

— Men verneemt, dat Z. M. de Koning, uit het Hoogstdenzelven aangeboden drietal kandidaten voor het Voorzitterschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gedurende de thans geopende Zitting, gekozen heeft, den Heer Mr. *J. L. A. Luyben*, die het eerste op de lijst was geplaatst.

— Z. Exc. de Minister van Buitenlandsche Zaken heeft aangekondigd, dat hij audientie zal verleenen des Woensdags morgens, ten 12 ure, aan het locaal van genoemd Departement.

Van den 19*den.* In de zitting der Tweede Kamer van heden heeft de commissie, welke belast geweest is met het aanbieden der lijst van drie candidaten voor het voorzitterschap aan Z. M., dienaangaande verslag gedaan.

Wordt gelezen een Koninklijk besluit, waarbij de heer mr. *Luyben*, eerste candidaat, benoemd wordt tot voorzitter der Kamer gedurende de tegenwoordige zitting. Aangenomen voor kennisgeving.

De heer *Gevers*, die het voorzitterschap tijdelijk heeft vervuld, legt zijne betrekking neder.

De heer *Luyben* aanvaardt daarop zijne betrekking.

Zijn ingekomen eenige verzoekschriften, als, onder anderen, een van het armbestuur van Zevenbergen, houdende verdediging van hetzelve wegens de verpleeging en behandeling eener weduwe, en een van den heer *Bing*, makelaar in effecten, te Amsterdam, die een ontwerp van conversie aanbiedt en middelen tot verbetering van 's lands financien voordraagt. — Verzending aan de commissie tot de verzoekschriften, welke voor de tegenwoordige zitting zamengesteld wordt uit de heeren *de Jong*, *de Monchy*, *Uytwerff Sterling*, *Telting* en *Tresling*.

Worden gelezen onderscheidene Koninklijke besluiten, houdende veranderingen der hoofden van de ministeriële departementen, die reeds bekend zijn. Daarbij komt voor het besluit, waarbij de generaal *de la Sarraz* benoemd wordt tot minister van buitenlandsche zaken.

Daarna gaat de Kamer over tot de zamenstelling der afdeelingen voor de twee eerste maanden. Tot voorzitters en ondervoorzitters worden benoemd de heeren *van Rappard* en *Luzac*, 1ste afdeeling; *Bruce* en *van Goltstein*, 2de afdeeling; *Gevers* en *de Man*, 3de afdeeling; *Schooneveld* en *Mutsaers*, 4de afdeeling, en *Verwey-Mejan* en *van Dam van Isselt*, 5de afdeeling.

Door de afdeelingen zijn tot leden der commissie, tot het vervaardigen van een ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, gekozen de heeren *van Akerlaken*, *Bruce*, *Gevers*, *Schooneveld* en *van Rosenthal.* Deze commissie zal zich onverwijld met de volbrenging der haar opgelegde taak bezighouden.

De vergadering wordt vervolgens gescheiden tot morgen ochtend.

Het voorstel der commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven, strekkende tot niet toelating van de heer *Faber van Riemsdijk*, en 2°. over het voorstel van den heer *van Dam*, ten aanzien van het ingekomen besluit, betrekkelijk den nieuwen minister van buitenlandsche zaken.

Van den 20*sten.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, is door de commissie voor de verzoekschriften kennis gegeven, dat zij den heer *Uytwerff Sterling* tot haren voorzitter heeft benoemd.

Daarna is beraadslaagd over het voorstel der commissie, belast geweest met het onderzoek der geloofsbrieven van den heer *Faber van Riemsdijk.*

Overeenkomstig het gevoelen van de meerderheid der commissie hebben gesproken de heeren *Romme*, *de Monchy*, *van Goltstein*, *Luzac* en *Scheers van Harencarspel.*

Overeenkomstig het gevoelen van de minderheid der commissie (dat is *voor* de toelating) hebben gesproken de heeren *Schooneveld*, *van Rappard*, *van den Bosch van Dam* en *van Rosenthal.*

Ten slotte is met 26 tegen 16 stemmen in laatstgemelden zin beslist, en de heer *Faber van Riemsdijk* dus toegelaten.

Tegen hebben gestemd de heeren *Verwey-Mejan*, *van Twist*, *van Goltstein de Monchy*, *Luzac*, *Anemaet*, *Scheers*, *Tresling*, *Romme*, *Nederburgh*, *van Panhuijs*, *Boreel*, *Bruce*, *Mutsaers*, *Cost Jordens* en *Luyben*.

[illegible] over het voorstel van den heer *van Dam*, strekkende [illegible] besluit, betrekkelijk de benoeming van den nieuwen minister van [illegible]sche zaken, als geen contraseign dragende, *niet* aan te nemen voor kennisgeving. — Ter stemming overgegaan zijnde, heeft men zich met eene meerderheid van 27 tegen 15 stemmen vereenigd met het door den voorzitter gedane voorstel, om het besluit voor kennisgeving aan te nemen.

De vergadering is hierna tot nadere bijeenkomst gescheiden.

UTRECHT, *den* 19 *October*. De proeven, welke op den Rijnspoorweg alhier van tijd tot tijd genomen worden, vallen naar wensch uit. Men verneemt, dat de opening van den spoorweg naar Amsterdam op den 6 December, 's Konings verjaardag, bepaald is, als wanner Z. M de Koning waarschijnlijk de plegtige opening met zijne tegenwoordigheid zal vereeren.

— Z. M. Koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, zal dezer dagen zich van het Loo naar 's Gravenhage begeven, om er den winter door te brengen.

MIDDELBURG, *den* 16 *October*. Onder goedkeuring van het stedelijk bestuur zijn, met medewerking van de gezamenlijke gesubsidiëerde armbesturen, en van een aantal achtingswaardige ingezetenen dezer stad, alhier ingesteld wijkcommissien, wier leden zich voorstellen, de armen geregeld in hunne woningen te bezoeken, ten einde, door eene onmiddellijke aanraking met hen, hunnen toestand en hunne wezenlijke behoeften van nabij te leeren kennen en hun zoo veel mogelijk de behulpzame hand te bieden.

KOLLUM, *den* 19 *October*. Nadat [illegible] West van deze aanzienlijke plaats eene nieuwe School is gebouwd, had de [illegible]wijding daarvan in den voormiddag van heden op eene plegtige wijze plaats, daar de WelEerw. Heer *H. Nieubuur Ferf*, Schoolopziener van dit district, eene doeltreffende Redevoering deed, welke door het gezang der leden van het Zanggezelschap: de Vriendschap en dat der leerlingen werd afgewisseld. Daarna sprak de Hoofd-onderwijzer *J. Buma* een woord tot dankbetuiging; terwijl eindelijk de Heer Grietman Grave *van Limburg Stirum* eene hartelijke en op deze gelegenheid passende aanspraak aan den Redenaar, den Onderwijzer en de Gemeente rigtte. Eene talrijke schare ingezetenen van deze plaats woonde deze plegtigheid uit belangstelling bij, terwijl den Schoolkinderen dien zelfden avond in het nieuwe gebouw een aangenaam onthaal werd aangeboden.

LEEUWARDEN: *den* 23 *October*. Omtrent de Turftjalk, van welke wij in ons no. van ll. Dingsdag melding maakten, hebben wij nadere en wel gunstige berigten ontvangen, die wij met genoegen mededeelen. De mast van het Schip is werkelijk door den bliksem gestroffen en in brand gestoken, en daarna ook de bovenlast aangedaan. Door de gunstige ligging van het Schip ten aanzien van den wind en door de welberadenheid en inspanning van den Schipper met zijn gezin is het tuig niet beschadigd en de brandende bovenlast dadelijk in Zee geworpen, waardoor de verdere brand van het Schip is voorgekomen. De Schipper kon daarna des anderen daags morgen onder zeil gaan en is behouden in Holland aangekomen.

De scheur in den muur van de kerk van St. Anna Parochie was reeds vroeger ontstaan.

— Bij besluit van den 18 dezer heeft Zijne Majesteit bepaald, dat de Minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten behalve de Roomsch Katholijke, en de Minister van Staat, Directeur-Generaal voor de zaken der Roomsch Katholijke Eeredienst, als Hoofden van gezegde departementen van algemeen bestuur, respectivelijk, den titel zullen voeren van Minister voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten, behalve de Roomsch Katholijke, en van Minister voor de zaken der Roomsch Katholijke Eeredienst.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 16 October het kofschip *de Lemmer*, kapt. J. Tammes, van Drammen. — Den 18 dito het galjootschip *Sophia Wilhelmina*, kapt. C. Christensen, van Ondsoen. — Den 19 dito het smakschip *de jonge Jan*, kapt. J. A. Oldenburger, van Hartlepool. — Den 20 dito het kofschip *Johanna*, kapt. D. P. Douwes, van Dantzig; de schonerschepen *Friends*, kapt. W. Cousins en *Flora*, kapt. John Manning, beide van Londen; het kofschip *Jacoba Hazewinkel*, kapt. J. G. Boon, van Petersburg.

Uitgezeild: Den 17 October de kofschepen *de Onderneming*, kapt. S. J. Dekker, naar Schotland en *Hendrik*, kapt. J. A. Keun, naar Noorwegen. — Den 18 dito het barkschip *Argo*, kapt. C. Haagensen, naar Noorwegen. — Den 19 dito het kofschip *Boudina*, kapt. P. H. Klatter, naar Newcastle. — Den 20 dito de schonerschepen *Northam*, kapt. T. R. Botson en *Union*, kapt. H. B. Dixey, beide naar Londen.

Op den 13 October jl. begaven zich Schipper *G. Hakevort* met deszelfs neef *P. J. Stada*, naar een voor dit eiland gestrand vaartuig, om uit de lading, bestaande uit hout, ware het mogelijk iets te bergen. Gedurende den dag mogt hen dit gelukken; maar des avonds werden zij door een schrikkelijk noodweer overvallen. De bliksem sloeg in hunne tjalk, waardoor dezelve spoedig in brand, en kort daarop vol water werd gezet. Ter naauwernoord bergden zij, met de zich nog bij hen bevindende personen, lijf en leven op het gestrande vaartuig!

Door dit ongeluk is genoemde Schipper *gedeeltelijk*, maar deszelfs neef *geheel* van elk middel van bestaan beroofd. Eerstgenoemde heeft eene krankzinnige Vrouw, en laatstgenoemde eene hoog zwangere Vrouw, alsmede tien Kinderen ten zijnen laste. Diep betreurenswaardig is de toestand van deze ongelukkigen, vooral van het laatstgenoemd talrijk huisgezin.

Menschlievende Landgenooten! de ondergeteekenden roepen uwe hulp en ondersteuning voor deze ongelukkigen: in het bijzonder voor de laatstgenoemden, krachtdadig in. Zij twijfelen niet, of hunne bede zal bij velen beweldadigden gehoor vinden. Elke liefdegift, hoe gering ook, zal met hartelijke dankbaarheid worden ontvangen, en door middel van dit blad worden bekend gemaakt.

Terschelling,
den 17 October 1843.

A. SWAAN, *Burgemeester.*
Js. REEDEKER Fz., *Secretaris.*
J. C. P. OTTO, *Herv. Predikant.*
J. S. BAKKER, *Doopsg. Predikant.*
C. RUIJGH, *Koopman enz.*

Ten Kantore dezer Courant zal men gaarne, de giften ontvangen, welke tot bovenstaand einde worden afgezonderd; bereids is ingekomen van N. K. *f* 3.

IETS TER AANPRIJZING VAN HET NEDERLANDSCH ZENDELING GENOOTSCHAP.

Geenszins ontbreekt het, in onzen hoogst belangrijken tijd aan stof tot regtmatige bekommernis, met betrekking tot de geestelijke aangelegenheden des menschdoms. Maar niet minder bestaat er ook aanleiding tot blijmoedige en dankbare hoop, op die Goddelijke zorg, die, met wijze en magtige liefde, voor die belangen waakt, en al wat waar en goed is, op de beste wijze, over alle belemmering zal doen zegepralen. Die zorg wordt, ongetwijfeld, door elken vereerder en hartelijken belijder des Christendoms, opgemerkt, in de pogingen, tot deszelfs uitbreiding aangewend. Met blijdschap, zien wij, ook in ons dierbaar Vaderland gemeenschappelijken arbeid verrigt, om door de aankweeking van Christelijke kennis door de aanprijzing van Christelijke beginselen, *waar* menschengeluk aan deze zijde des grafs te bevorderen, en voor het genot van zaligheid in beter leven, de vatbaarheid te verhoogen.

Onder de inrigtingen, tot zulk een heilig en weldadig oogmerk daargesteld, mag voorzeker aan het Nederlandsch Zendeling Genootschap eene aanzienlijke plaats worden toegekend. Reeds gedurende vele jaren strekten deszelfs pogingen, om het Evangelie, op doelmatige wijze, te brengen tot de diep in onkunde en bederf verzonkene heidenen. De Goddelijke zegen heeft vele dier pogingen blijkbaar bekroond, en van dezelve verblijdende uitkomsten doen aanschouwen. En het ligt in den aard der zaak, dat menigmalen de weldadige uitwerking van dien arbeid, de opmerking van menschen niet tot zich *kan* trekken, of eerst na geruimen tijd zich openbaren moet. Maar genoegzaam is dezelve, om aan de aangenaamste verwachtingen voedsel te geven, en den ijver tot ondersteuning en bevordering eener zoo edele zaak aan te vuren. Gedoogt de beperkte ruimte dezer aankondiging niet, het gezegde te ontwikkelen en te staven: het zij ons den vergund, de aandacht van hen, die daarin belang stellen te vestigen, op het geen door den WelEerw. Heer *P. H. Hugenholtz*, aangaande het doel en de werkzaamheid van het Nederlandsch Zendeling Genootschap is geschreven, in een werkje, getiteld: Het Nederlandsch Zendeling Genootschap in 1841. Te Rotterdam bij *M. Wijs & Zonen*.

Intusschen terwijl de werkzaamheden des Genootschaps zich uitstrekten, tot verafgelegene gewesten, werden ook die medelijdenswaardigen niet voorbij gezien of vergeten, die ook in ons Vaderland, door onkunde en zedeloosheid, de zegeningen des Christendoms grootelijks missen. Menige inrigting ten hunnen nutte, is van dit Genootschap uitgegaan. En, de Godsdienstige Werkjes, van wege hetzelve uitgegeven, en aan behoeftigen kosteloos geschonken, zijn zoo vele bewijzen, dat hetzelve zuivere Christelijke kennis, hartelijk geloof, en getrouwe beoefening van het Evangelie, met ijver en getrouwheid zoekt uit te breiden en te bewaren. Ook hier ter stede werd reeds voor eenigen tijd een depot van gemelde Godsdsdienstige Werkjes gevestigd, ten huize van den Boekhandelaar *Pj. Burggraaf* op de Wortelhaven no. 39. De toenmalige Bestuurders van het Nederlandsch Zendeling Genootschap alhier hebben daarvan, aan hunne Geloofsgenooten in deze Stad en Provincie, kennis gegeven, en tot belangstelling in die Werkjes trachten op te wekken. En de Ondergeteekenden, thans [illegible] de als Mede-Bestuurders alhier werkzaam te zijn, achten zich verpligt [illegible] kennisgeving te hernieuwen, en bovengenoemde Godsdienstige Geschriften, wegens derzelver belangrijken en nuttigen inhoud, ter lezing aan te prijzen. Zij noemen slechts eenige der behandelde onderwerpen, als die genoegzaam toonen, hoezeer door meerdere bekendheid, die stukjes, ter Christelijke stichting veel zouden kunnen bijdragen, als:

1. Evangelische herinneringen aan kranken	15	Cents.
2. Over het nuttig Kerkgaan	10	——
3. Over het doen van belijdenis	10	——
4. Een woord voor menschen die niet ter Kerk kunnen gaan	10	——
6. Evangelische herinneringen aan bedroefden	20	——
7. Evangelische herinneringen aan vaders en moeders	20	——
8. Een woord aan vaders en moeders over den doop	5	——
12. Iets over het avondmaal	15	——
13. Opwekking tot de huisselijke godsdienst	15	——
20. Iets voor herstelden uit krankheid	20	——
21. Geschenk der Christelijke liefde voor Kinderen 1ste stukje	32½	——
24. Heb ik wel genoeg voor de eeuwigheid?	20	——
25. Geschenk der Christelijke liefde voor Kinderen 2de stukje	25	——
26. Voor dienstboden	25	——
27. Over de Christelijke feesten	15	——
28. Iets voor armen	10	——
30. Evangelische herinneringen aan oude lieden	22½	——
33. Iets aan Christen ouders over de opvoeding	20	——
36. Waarschuwing tegen het kwaadspreken	10	——
37. Iets over de zelfkennis	20	——
38. Onderrigt en troost in sterfhuizen	25	——
39. Men doet niet wat men kan	17½	——
41. Waarom word ik niet beter?	25	——
43. Gedenk te sterven	25	——
46. Troostwoord voor Christenen enz.	17½	——
47. Bijbelsch leesboek voor kranken	20	——
49. Het geloof in Jezus naar Johs. 6	25	——
55. De zelfbeproeving.		

Ook nog onder anderen deze kleine stukjes:

12. Iets over het vloeken	5	——
30. Th. Hoog (weleer Predikant te Leeuwarden) over de vroege Godzaligheid	20	——
31. Van denzelfden, opleiding van het nageslacht	25	——

De ondergeteekenden vleijen zich, dat deze opgave ook zal kunnen strekken, tot aandrang der uitnoodiging, welke zij, bij deze rigten tot hunne geachte Mede-Christenen in deze Stad en Provincie, om door hun Lidmaatschap of Begunstiging de zaak van het Nederlandsch Zendeling Genootschap te ondersteunen en te bevorderen.

Als Lid verbindt men zich tot eene jaarlijksche Bijdrage van *f* 5, waarvoor men dan de Maandelijks uitgegeven wordende berigten ontvangt. Ook elke mindere geldelijke bijdrage, hetzij jaarlijks, hetzij op eenmaal uitgereikt, zal dankbaar worden ontvangen. Men gelieve zich alsdan ten dien einde, bij eenen der Ondergeteekenden te vervoegen. Hoe zeer toch reeds sedert vele jaren, in deze Stad en Provincie een aantal Leden van deze belangrijke vereeniging wordt gevonden, is hetzelve echter grootelijks vatbaar voor vermeerdering. En de Ondergeteekenden voeden de hoop, dat de godsdienstige zin van velen hunner Mede-Christenen, dezen zal aansporen, om zich gaarne medewerkers te betoonen van hen, die het rijk van God en den Verlosser, het rijk van waarheid, heiligheid en zaligheid wenschen te doen bloeijen op aarde, en in ons midden. Moge die hoop vervuld worden, en daar door het doel dezer aankondiging worden bereikt.

Leeuwarden,
den October 1843.

B. NIEUWOLD.
S. CROMMELIN.
J. P. VAN HARENCARSPEL.
Medebestuurders van het Nederlandsch Zendeling Genootschap.

MENGELWERK.

HET HEIL VAN DEN STAAT DE HOOGSTE WET.

Met dit Opschrift heeft de Heer Mr. B. ALBARDA, *Lid van de Staten van Friesland en Advocaat te Leeuwarden*, eene Bijdrage tot eene verbeterde Staatshuishouding in Nederland dezer dagen (bij den Boekhandelaar EEKHOFF) in het licht gegeven. De Schrijver zegt met velen van meening te zijn: dat het heil van den Staat, op de wijze, zoo als het thans plaats heeft, niet voldoende wordt behartigd, en dat, in zijn oog, er in Nederland middelen zijn aan te wenden, die het belang van den Staat krachtiger zouden ondersteunen, dan in de Wetgevende Vergadering, tot nu toe, zijn vastgesteld. Deze beschouwing heeft den Schrijver doen uitzien naar middelen, die daartoe zouden kunnen worden gebezigd, en hij is daardoor voor zich zelven tot de overtuiging gekomen, dat de mogelijkheid bestaat, de financien in Nederland op een vasten voet brengen, zonder *nieuwe belastingen*, en dat reeds voor de jaren 1844 en 1845 daarvan het voordeel bij den Staat kan worden genoten. Hij achtte het zich ten pligt zijne gedachten daarover kenbaar te maken, wijl het nu nog tijd is, en hij heeft geen ander doel dan dat men als nog deze zaak ernstig overwege, 's Rijks financien zonder nieuwe belastingen herstelle en dus de dreigende gevaren, uit een tegenovergesteld stelsel zullende geboren worden, in tijds af te wenden.

De Schrijver beschouwt den tegenwoordigen gang van zaken bij het Hoog Bestuur en de Wetgevende Magt; overweegt de vraag of de natie bij magte is nieuwe belastingen te dragen, dan of de tegenwoordige wel niet reeds hare uiterste grens hebben bereikt, welk laatste punt hij voor zeker stelt; bepaalt zich tot het regt van den Wetgever, om de ingezetenen met belastingen te bezwaren, en wil vóór de heffing van nieuwe een beter onderzoek ten opzigte van de bestaande in verhouding tot het vermogen des volks.

De aangewezene middelen tot eigenlijke bezuinigingen zijn: Vóór alles eene herziening van de *Grondwet*, welke door zoo velen verlangd wordt, die men dankbaar zal opnemen, en de tevredenheid doen terugkeeren, mits die verandering in den geest des tijds, voor de behoefte van het Land en in den zin van een spaarzaam en eenvoudig beheer door het Gouvernement worde voorgedragen; waarbij voor de regten van de Kroon en die van het Volk worde gewaakt en beider regten op eene onbekrompene wijze afgebakend en vastgesteld zijn.

Deze verandering zoude eene vermindering van uitgaven dadelijk kunnen daarstellen ten beloope van *negen* tonnen gouds; gevonden in eene bekorting van de inkomsten aan de Kroon toegekend; in de intrekking van den Raad van State; in de vermindering der Ministeriën; de afschaffing der Eerste Kamer en in de bezuinigingen die er op de uitgaven voor de Tweede Kamer konden plaats hebben; in de wegvalling der Provinciale Hoven en het Hoog Militair Geregtshof. Deze bezuiniging van 900,000 zoude bijna een vijfde bedragen van hetgeen men bij eene nieuwe belasting tracht te verkrijgen.

De Schrijver had dit cijfer, ons bedunkens, nog wel wat hooger kunnen opvoeren, wanneer hij eene bezuiniging had voorgesteld op de kostbare Gezantschappen en Ambassades, die in tal en last voor de zwakke krachten van ons Landje waarlijk niet te torschen zijn.

De Schrijver gaat vervolgens voort de argumenten te wederleggen van de bestrijders eener verandering van de Grondwet en de voorstanders der behoudenis, en geeft nog meerder voordeelen op, welke die verandering en verbetering ten gevolge moesten hebben. Daaronder wordt bijzonder gerekend bij de afschaffing der Eerste Kamer op eene verbeterde organisatie, die in de Tweede Kamer gebragt kan worden; op meer bezuinigingen in de pensioenen en wachtgelden, en op de departementen van Marine, Financien en Algemeen Bestuur; vermindering van kosten op dat van Oorlog, afschaffing van het overtollig Domeinbestuur enz.

Wanneer nu alle deze middelen nog niet voldoende mogten zijn het evenwigt tusschen de Staatsuitgaven en Ontvangsten te herstellen, dan prijst de Schrijver, nog veel eerder dan nieuwe belastingen te heffen, de reductie der renten, pensioenen en wachtgelden aan en wel tot een vijfde gedeelte, hetwelk voldoende zoude zijn. Hij acht dit middel, tot behoud van den Staat geoorloofd en ontwikkelt in het breede deze zijne stelling, met een staatkundig overzigt hoedanig en op welk eene wijze Nederland in zulk een achterstand is gekomen, en geeft voorts zijne gronden en tegenbedenkingen op, ten aanzien van al de moeijelijkheden, meeningen en tegenwerpingen, welke er opzigtens eene renteverminderinq gemaakt of te maken zijn, terwijl het behoud der tegenwoordige orde van zaken noodwendig den ondergang van den Staat ten gevolge moet hebben. Ook hier geldt de leer: het Heil van den Staat is de hoogste Wet. Zij die den Staat beheeren, zegt de Schrijver ten slotte, zullen hebben te oordeelen of men, uit liefde tot sommigen, zich kan en mag onttrekken aan de toepassing van die leer.

Dit is het vlugtig overzigt dezer onpartijdige, oordeelkundige en zeer bezadigd geschrevene Bijdrage door den Heer ALBARDA geleverd, wiens doel en poging bij elken weldenkende bijval vinden moet.

Men leest en hoort meestal een scherp critiek over den tegenwoordigen toestand en gang der zaken, en het ontbreekt niet, zoo als altoos in hagchelijke tijden, aan beoordeelaars en verwerpers van voorgestelde wetten en middelen [illegible]

zetting, zonder iets beter voor te stellen, even als of er aan geene redding te denken is. — Ondertusschen vordert men daarmede niets, en wij achten het dus beter dat ieder, die daartoe bij magte is, zijne pogingen ten algemeenen beste aanwende.

***

De VRIJE FRIES.

DERDE DEEL, EERSTE en TWEEDE STUK.

Het *Friesch Genootschap* heeft weder twee stukken van zijn belangrijk Tijdschrift *de vrije Fries* uitgegeven, waarvan wij een kort verslag zullen mededeelen. Het eerste stuk bevat in de eerste plaats een berigt van den Heer Dr. C. Leemans, Directeur van het Museum te Leiden, over een grafsteen van eenen Frieschen Ruiter, gevonden in Engeland. Deze Romeinsche steen werd op den 22 Januarij 1836 te Watermore, nabij Cirencester in Gloucestershire opgedolven. Dezelve is ongeveer 7 voet hoog en 2½ breed; op de bovenste helft zijn twee pilasters met versierde kapiteelen uitgehouwen, welke een spits gevelveld dragen, waarin vrij regelmatige bladversiersels zijn aangebragt. In de ruimte tusschen de pilasters ziet men in verheven beeldwerk eenen ruiter te paard, naar de linkerzijde van den steen voortrennende over eenen achterover liggenden vijand, wien hij met zijne speer de borst doorsteekt.

Onder deze voorstelling, op de benedenhelft van het monument, is, in een vierkant uitgediept vak, een opschrift in het Latijn uitgehouwen, hetwelk overgebragt en aangevuld dus luidt:

„ Sextus Valerius Genialis, een ruiter van den Thracischen vleugel, Friesch burger, van het escadron van Genialis, oud 40, gediend hebbende 20 jaar, is hier begraven. (Zijn) erfgenaam heeft (dezen grafsteen) doen oprigten."

Een goed uitgevoerd steendrukplaatje is hierbij gevoegd tot opheldering, en Dr. Leemans geeft verder in zijn betoog en beschrijving de uitlegging van de ontcijfering van het opschrift, met zijne gronden en bewijzen bij vergelijking uit andere opschriften getrokken. De Schrijver maakt verder gewag van nog zes opschriften, waarop de namen van Friezen voorkomen en in verschillende oudheidkundige werken vermeld worden, als leverende dezelve met het omschrevene gewigtige bijdragen op voor de vroegste geschiedenis van Friesland. De tijd, waartoe deze verschillende grafsteenen behooren, moet worden bepaald tot de twee eerste eeuwen onzer jaartelling en wel bepaaldelijk tot de regering van Claudius Drusus, tot het tijdvak van Corbulo en Claudius Civilis, en later. — Met betrekking tot de beide opschriften in het eerste deel van het *Charterboek* van Schwarzenberg, in de Voorrede voorkomende, zegt de Schrijver dat het eerste hem verdacht voorkomt en het andere, als gebrekkig afgeschreven, daar men niet *Frisio* maar *Fusco* lezen moet, niet tot de Friesche Historie behoort.

Het tweede gedeelte van dit stuk zijn Bijdragen tot de Penningkunde van Friesland, medegedeeld door den Heer Mr. J. Dirks, betreffende,

1. *Munten van Stavoren en Dokkum, uit de elfde eeuw*, en
2. *Munten van Leeuwarden, Sneek en Bolsward, uit de vijftiende eeuw.*

Niet alleen geeft de Schrijver dezer Bijdragen eene bloote beschrijving van deze munten, maar heeft dezelve aan de geschied- en oudheidkunde dienstbaar gemaakt, door op eene belangrijke wijze, vooral opzigtelijk de eerstgemelde munten uit de elfde eeuw, met de resultaten van zijn onderzoek de geschiedenis toe te ligten. Hierin is de Schrijver uitmuntend geslaagd en heeft vrij naauwkeurig den tijd kunnen bepalen tot welken deze munten behooren. Het is dubbel der moeite waard deze studie voort te zetten, terwijl wij hopen, dat het velen aanmoedigen zal, den verdienstelijken Schrijver in de gelegenheid te stellen ten nutte der Historie zijnen arbeid te vervolgen, hetzij door mededeelingen of aanwijzingen. Het is toch immers beter dat men tot een algemeen nut medewerkt, dan dat men het voldoende acht voor zich zelven te zorgen, te meer daar de gegevene proeven reeds zulke voordeelige gevolgen hebben gehad. — Daar nu de munten, die in Friesland tot aan het einde der zestiende eeuw zijn geslagen, hoogst zeldzaam voorkomen, wordt hierop bijzonder de aandacht gevestigd en de medewerking verzocht.

Naauwkeurige afteekeningen der munten vergezellen deze Bijdragen en in de *Konst-* en *Letterbode* van den 28 Julij ll. is daarvan loffelijke melding gemaakt.

Daarop volgt een *Overzigt over de Rune-literatuur*, door *Jr. Mr.* de Haan Hettema, in hetwelk wordt onderzocht den oorsprong en den ouderdom van het Runeschrift, met vermelding der Schrijvers en hunne Werken, wier onderzoek eenige belangrijke uitkomsten hebben opgeleverd, alsmede van de verschillende gevoelens omtrent den oorsprong der Noordsche Runen. Wijders bepaalt zich de verdienstelijke Schrijver tot de Runesoorten van verschillende Volken, tot sommige plaatsen en gedenkteekenen voorzien van Runeschrift. Bijzonder vermeldt hij de geschiedenis van het merkwaardig monument der oudheid in het vlek Ruthwel, in het oude Northumberland, nu Schotland, niet ver van Engelands grenzen. Het is namelijk een Obelisk, op wier spits vroeger een Kruis was geplaatst, voorzien met een zeer uitvoerig opschrift in Runeletters, en dat bovendien voorzien was met bijbelsche voorstellingen en daarbij behoorende Latijnsche opschriften. Jaren lang hebben een aantal geleerden met dit monument zich bezig gehouden. — Daarna wordt ook nog gewag gemaakt van een gedenkteeken van groote merkwaardigheid, de zoogenaamde *Paradishule* namelijk, in het zuiden van Island, in Ranga-Valle Syssel en ten slotte geeft de Schrijver eenige inlichting betrekkelijk het *Runamo*-opschrift, over welk onderwerp door Finn Magnusen een groot werk is geschreven. Mogten ook wij eens, dus besluit Jonkhr. de Haan Hettema zijne Verhandeling, „ even als men nu elders doet, onze „ onderzoekingen tot dat vak bepalen, dan houde ik mij verzekerd, dat wij in „ Drenthe, Noordbrabant en elders in ons land, ook duidelijke sporen van dit „ Runeschrift moeten vinden, en daardoor dan ook van onze zijde, de Rune- „ literatuur kunnen helpen verrijken."

Eene bladvulling sluit dit eerste stuk des derden deels, behelzende een grafschrift, gevonden op de begraafplaats van het Klooster Klingenthal bij Bazel in 1624. Het is ter eere van Cornelis Monsma, een eenig kind en veelbelovend jongeling, die vóór of in het jaar 1608, toen hij reeds Candidaat in de Letteren was, eene reize naar Italie. tot bevordering zijner studiën maakte, op welke hij, bij zijne terugreis, nabij Basel, door eenen struikroover vermoord werd. Zijn lijk werd in den Rijn geworpen, eerst na eenige maanden gevonden en op de begraafplaats van het Klooster Klingenthal, bij Basel, ter aarde besteld. Cornelis Monsma was te Leeuwarden geboren en Matthijs van Viersen schreef zijnen naam in het album der Franeker Akademie den 7 November 1607, onder het rectoraat van Lollius van Adema.

(*Het slot in 't volgend nommer*).

ZEEVAART-KUNDE.

De heropening der School voor WIS- en ZEEVAART-KUNDE te *Harlingen* met den zesden November dezes jaars plaats zullende hebben, wordt ter kennis van het algemeen gebragt:

Dat op dezelve *kosteloos* onderwijs zal gegeven worden in de WIS- en ZEEVAART-KUNDE en ENGELSCHE TAAL, aan Jongelieden die voor den Zeemans-stand worden opgeleid.

Tot dat onderwijs worden toegelaten, Jongelieden niet beneden den ouderdom van veertien jaren.

De verdere vereischten ter toelating zijn, bewijs van goed gedrag van het Bestuur der woonplaats van den leerling.

Een af te leggen Examen in het lezen, schrijven en rekenen.

Zij die verlangen van deze instelling gebruik te maken, zullen zich moeten aanmelden des *Maandags*, *Donderdags* en *Zaturdags*, des morgens van 10 tot 12 ure, aan het School-locaal bij de Havenpoort, alwaar aan Jongelieden van elders ter School komende, gaarne de behulpzame hand zal geboden worden in het verkrijgen van geschikte kosthuizen en inwoningen.

Harlingen, den 21 October 1843.

D. KRAIJER,
Pres. Comms.

TOONEEL-BERIGT.

De ondergeteekende L. F. J. ROSENVELDT, oud lid en Eerste Komiek van den Koninklijken Schouwburg te 's Gravenhage, voornemens zijnde gedurende het aanstaande Wintersaisoen, met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad, in den Schouwburg alhier, eenige Tooneel Voorstellingen te geven, zal daartoe de vrijheid nemen het Kunstminnend Publiek van Leeuwarden eene Lijst van Inteekening aan te bieden, zich vleijende dat dezelve met eene ruime deelneming zal vereerd worden, tot schraging zijner onderneming; terwijl hij van zijne zijde alles zal aanwenden om zich die genegenheid steeds waardig te maken welke hem in den gepasseerden winter zoo ruimschoots ten deele viel.

ROSENVELDT,
Directeur der Schouwburg.

NB. Er zal intusschen van heden af, eene Lijst van Inteekening, benevens het Repertoir en personeel, voor Heeren liefhebbers ter inzage aan den Schouwburg [illegible]

Aan onderstaande Attesten verleenen wij gaarne eene plaats, [illegible] in het zekere onderrigt zijn, dat niet alleen die gebreken daarin vermeld door den Heer *Poppe* genezen zijn, maar tevens door hem alle andere oogkwalen met het beste gevolg reeds zijn behandeld:

GENEZING van het SCHEELZIEN.

De Ondergeteekenden, PAULUS BOLLEN en FREDERIK SMIT, woonachtig in de Kolonie Frederiksoord, vinden zich door dankbaarheid genoopt langs dezen weg bekend te maken, dat zij van der jeugd af scheelziende zijnde geweest, van dat gebrek volkomen genezen zijn geworden, door den Wel Ed. Heer *J. Poppe*, Stedelijk Heel- en Vroedmeester, woonachtig te Wolvega, zoo zelfs dat het behandelde oog in helderheid heeft toegenomen, brengende zij diensvolgens mits dezen hunne openlijke hulde aan de kunde en bekwaamheid van gemelden Heer *Poppe*.

Frederiksoord, den 16 October 1843.

PAULUS BOLLEN.
FREDERIK SMIT.

De Ondergeteekende, Practiserend Genees- Heel- en Vroedmeester, in de vrije Kolonien, verklaart, dat te zijnen verzoeke, bovenstaand berigt, met alle volvaardigheid door Onderteekenaren is afgegeven, dewijl hij de waarheid daarvan niet alleen ten vollen kan bevestigen, maar tevens het van het grootste belang acht, dat aan deze kunstverrigting, eene meer algemeene bekendheid worde gegeven, om allen, die met dit gebrek bezocht zijn, op deze voor hen zoo belangrijke zaak, opmerkzaam te maken. — Kunnende hij hier nog bijvoegen, dat aan een der opgenoemde personen, deze kunstverrigting in zijne tegenwoordigheid is geschied in een kort ogenblik, met die bekwaamheid en behendigheid, waarvan hij zich verpligt rekent den Wel Ed. Heer *Poppe* bij deze openlijk lof toe te brengen.

Frederiksoord, den 16 October 1843.

De Geneesheer der vrije Kolonien,
Cs. DOBBER van de VELDE.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 20 October 1843, *f* 32,00 à *f* 34,00.
KAAS *f* 14,00 à *f* 16,50.

BOTERPRIJZEN: bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 20 October 1843: *f* 34,00.

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

Amsterdam, den 21 October 1843.

Nederland			Gebl.	Rusland.			Gebl.
Werk. Schuld 2½ pCt.	53¾	54¼	54	1798, 1816.... 5 pCt.			
Dito dito..... 5 „	100	100¼	100 3/16	1828, 1829.... 5 „	107¾	108	
Domein-Losr. 5 „	100	100½		1831, 1833.... 5 „	99½	100	99¾
Amortis. Synd. 4½ „	94¾	95¼	94 15/16	Dito bij *Hope*.. 4 „	90½	91	90 13/16
Dito dito ..... 3½ „				Dito bij *Stiegl.* 4 „	89¾	90¼	90 3/16
Handel-Maats. 4½ „	132½	132¾	132⅝	Inschr. in Assig. 6 „			
Dito 1837/39.. 4½ „	102¼	102¾	102½	Certifi. van dito 6 „			
O. I. Leening 5 „	99¼	99¾	99½	Amerika ... .. 6 „			
Aand. Rijn Spoorw....				Dito...... ... 5 „			
Haarl. Meer... 5 pCt.				Bank-Actien			
Spanje.				Oostenrijk.			
L.b. *Ard.* van 85 £ 5 pCt.	18	18½	18 3/16	Metaliek....... 5 pCt.	109¾	110	109⅞
Dito onbep. Stuk. 5 „	15¾	16¼		Dito .... 2½ „			
Dito .... 3 „	28¾	29¼	29	W. B. bij *G. & Co* 5 „			
Ardoins Coupon	21	21½	21⅜	Brazilie.			
Portugal, te Londen.	44¾	44¾	44⅝	Obl. te Lond. 5 pCt.			

Aand. Holl. Spoorw.-Maats. 58½, 59; Louis. bij *Hope* 46¾, 47¼, 47; Bl. Griek. £ 500, 7¼, ¼, ⅛; dito onbep. Coup. *f* 1 1/16, 3/32; Braz. £ 200, 74¼, ¾, ½; Nieuwe dito 1839, 71¼, ¼, ½; Mexico 30¼, ¼, 1/16; Col. ex Venez. 8, ¼, 1/16.

Integralen waren heden prijshoudend; 5 pCt. Werk. Schuld iets flaauwer; Losr. O. Ind. Bez. zonder verschil; 4½ pCt. Sijndicaat iets flaauwer; Handelmaatschappij prijshoudend.

Spaansche fondsen zijn williger geweest, ofschoon lager van Parijs en Antwerpen komende; de aanmerkelijke rijzing te Madrid was hiervan de oorzaak, de handel was levendig; Portugal en Mexico lager, op koersen van Londen; de overige buitenlandsche leverden geen verschil op.

Bij de trekking der Pruissische Serie-Loten van 50 Rth., zijn de volgende nommers met hooge prijzen, tot die van 500 Rth. ingesloten, uitgekomen: no. 201697 à 2500 rth., no. 137978, 214186, 214699 en 251289 à 1000 rth., no. 1239, 113638 en 177350 à 500 rth., no. 177396 en 224024 à 1000 rth., no. 50457, 59859, 72041, 116059, 166948, 244826 en 250535 à 500 rth.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 19 October 1843.
J. R. MATTHIJSSEN, en
M. H. POOL, *van Nijmegen.*

*** Getrouwd:
Heerenveen, den 19 October 1843.
E. J. TUINMAN; en
C. E. BARLAGE.

*** Getrouwd ten Grietenijhuize van Wonseradeel:
M. KINGMA Hz. Weduwnaar van T. Oneides, *wonende te Makkum*, en
A. POSTMA, *van Cornwerd.*
Makkum, den 19 October 1843.

*** Getrouwd:
Joure, den 22 October 1843,
J. VIJLSTRA, *Weduwnaar van* Huite P. Huitema, en
L. BOURBOOM, *Weduwe van* Rinze P. Huitema.

*** Mijne geliefde Echtgenoot A. de Boer, beviel heden morgen door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter.
Workum, den 13 October 1843.
J. TROSTE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote GRIETJE J. van der MEULEN, van eene Dochter.
Aalzum, den 18 October 1843.
P. HELDER.

*** Heden beviel van eenen welgeschapenen Zoon FOKJE L. ZEVERIJN, geliefde Echtgenoote van
Akkrum, den 19 October 1843.
A. W. F. BOCHARDT.

*** Mijne Echtgenoote R. TERWISGA HOGEVEEN, beviel heden van twee welgeschapen Zonen.
Gorredijk, den 19 October 1843.
J. R. van der ZEE.

*** Mijne geliefde Echtgenoote BETJE ARON van GELDER, beviel heden door Gods goedheid van twee welgeschapene Kinderen, zijnde een Jongetje en een Meisje.
Leeuwarden, den 20 October 1843.
I. I. L. de ROOS.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon, J. S. KOK, geliefde Echtgenoote van
Workum, den 20 October 1843.
J. C. MANN,
Notaris.

*** Heden beviel van een welgeschapen Zoon, RIEMKJE W. van EIJCK, geliefde Echtgenoote van
Joure, den 20 October 1843.
JOH. H. BORGER.

*** Heden beviel zoo gelukkig als voorspoedig van eenen Zoon T. LOOTSMA, geliefde Echtgenoote van
Koudum, den 21 October 1843.
J. WIJBRANDS.

*** Heden beviel voorspoedig van eene Dochter A. G. KUPERUS, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 22 October 1843.
JELGER SCHAAFSMA,
Grutter.

MAKKUM, den 21 October 1843. Heden overleed alhier na eene ongesteldheid van eenige weken onze geliefde oudste Dochter AKKE, in den bloeijende leeftijd van 22 jaren en 8 maanden. Na vroegtijdig met de H. H. Sacramenten der Stervende voorzien te zijn, is zij zacht en kalm in den Heer ontslapen. Treurig geven wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

G. J. ZWAGA.
A. ZWAGA, geb. Overmeer.

*** Heden trof mij eene lang gevreesde slag; het behaagde den Almagtige, mijne geliefde Echtgenoote, JANKE GORTER, door den dood van mij te nemen; zij bereikte den ouderdom van ruim 50 jaren, mij nalatende twee Kinderen, die in haar eene zorgdragende Moeder verliezen.

Dokkum, den 22 October 1843. [illegible]

[illegible], den 16 October 1843. Heden morgen overleed in den jeugdigen ouderdom van 2½ jaar, ons geliefd jongste Zoontje JAN.

S. MIEDEMA.
A. MIEDEMA, geb. VAN DER HEIDE.

*** Heden avond omstreeks 5 uren, ontsliep zeer zacht aan de gevolgen van hevige krampkolijk, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot GRIETJE NANNES BOUMA, in den ouderdom van ruim 46 jaren, mij nalatende *acht* Kinderen.

Dockum, den 19 October 1843. T. JOUSTRA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL, convoceren door deze de Hervormde Floreenpligtigen van de navolgende dorpen, in hunne respectieve Dorpskerken, op Woendag den 25 October 1843:

Des voormiddags ten 10 ure, die van *Beers*, om een nieuwen KERKVOOGD aldaar te benoemen in plaats van den aftredenden op den 1 Januarij 1844.

Des middags ten 12 ure, die van *Jellum*, om te dilibereren en te besluiten over de transactie met de op den 12 Mei 1841 afgegane huurders van de Kerkeplaats aldaar.

Grietman en Assessoren voornoemd,
W. B. BUMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. H. J. VAN WAGENINGEN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, convoceren de Floreenpligtigen van den dorpe Wijckel, in de Kerk der Hervormden aldaar, op Donderdag den 9 November 1843, des morgens ten 11 ure, ten einde te stemmen eenen DORPS-FLOREENONTVANGER, in plaats van *Junius M. Banning*, overleden.

Balk, den 19 October 1843.
Grietman en Assessoren voornoemd,
G. R. G. v. SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. J. HEMSING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Wijckel, om te compareren in de Kerk der Hervormden aldaar, op Donderdag den 9 November 1843, des morgens ten half twaalf ure, ten einde:

1. Te arresteren de begrooting in ontvang en uitgaaf der Hervormde Kerkvoogdij van gemeld dorp, over de dienst van 1844.
2. Te benoemen eenen KERKVOOGD, ter vervanging van den aftredenden *Benedictus Walters Zuiderveld.*
3. Te benoemen GECOMMITTEERDEN, om op te nemen en na goedbevinding te sluiten, en te arresteren de Rekening in Ontvang en Uitgaaf der genoemde Kerkvoogdij, over de dienst van 1843.

Balk, den 19 October 1843.
Grietman en Assessoren voornoemd,
G. R. G. v. SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. J. HEMSING.

DE GRIETMAN VAN WIJMBRITSERADEEL, maakt mits deze bekend, dat het *Middelpad* van af Folsgare tot aan Nijland geheel, benevens de *Breede Dijk* bijna van af IJsbrechtum tot nevens Tjalhuizum, voor zoo verre deze tot de strekking van den Aardenbaan voor den Mac-Adamweg van Sneek naar Bolsward gevolgd worden, van af Woensdag den 25 October e. k., tot nadere bekendmaking voor de passage zullen gesloten zijn.

De Grietman voornoemd,
S. VAN WELDEREN RENGERS.

BEKENDMAKING.

Belanghebbenden worden bij deze verwittigd, dat de COMPAGNONSVAART te Heerenveen, van af den 24 October 1843, weder met Schepen en Vaartuigen kan worden gepasseerd.

Een ieder welke vermeent regt te hebben op de navolgende, sedert den 1 Jan. ll. op Ameland aan strand gespoelde Goederen, te weten:

Vier DEELEN, een zware RA, een eind ANKERTOUW, twee stukken EIKEN HOUT en eene MAST, alles ongemerkt, wordt mits deze uitgenoodigd, die Goederen te reclameren bij den Heere Grietman van Ameland, als belast met het beheer der Opperstrandvonderij aldaar.

Door het aanstaande vertrek van *N. Salverda Pz.*, als Onderwijzer naar *Metslawier*, verlangt men in de Stads Burgerschool te Sneek, eenen 1sten ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang, op een jaarlijks Traktement van *f* 200, en bij de noodige bekwaamheden verdere Emolumenten. Men vervoege zich liefst in persoon, *vóór of op den 15 November* e. k., bij den Ondergeteekende Onderwijzer in bovengen. School.

WM. VAN HAARST.

DE VOOGDEN EN VOOGDESSEN VAN HET NIEUWE STADS WEESHUIS te *Leeuwarden*, gedenken aan de minstinschrijvenden, aan te besteden: De Levering van het benoodigde RUNDVLEESCH, RUNDERVET, WITTE KOOL, WORTELEN, KOOLRAPEN, SELDERIJ, GROENE en GRAAUWE ERWTEN, WITTE en BRUINE BOONEN, GEPELDE GARST, ROGGENBROOD en KARNEMELK, ten behoeve van gemeld Gesticht, over het geheele jaar 1844.

Wie hieraan gading maken, moeten het gesloten Billet, inhoudende den Aannemingsprijs van ieder artikel afzonderlijk, aan het genoemde Weesgesticht zenden vóór of uiterlijk op Maandag den 30 October aanstaande, des voormiddags; kunnende de Voorwaarden, waarop de Aanbesteding zal geschieden, van heden af aldaar worden gelezen.

Leeuwarden, den 19 October 1843.
B. DORHOUT,
Rentmeester.

GEREGTELIJKE AANKONDIGING

Van een exploit dd. 20 October 1843, waarbij door het ministerie van den bij de Arrondissements Regtbank te Sneek fungerenden Deurwaarder *Johannes de Vries*, ter requisitie van ALE WABES VAN DER ZEE, Arbeider te Makkum, tot zijnen Procureur hebbende Mr. B. S. STIENSTRA, te Sneek, des requirants afwezige echtgenoote KLAASKE PIETERS MEPPELER, zonder bekend verblijf, wordt opgeroepen om, ingevolge bij voorzeide Regtbank gewezen vonnis van den 18 October dezes jaars, op Woensdag den 15 November e. k., 's voormiddags ten 11 ure, te verschijnen, voor de Edel Achtbare Heeren Mrs. *G. Andreæ Pz.* en *H. U. Huguenin*, leden van meergemelde Regtbank, als ten deze benoemde Regters-Commissarissen, zitting houdende in het Paleis van Justitie te Sneek, ten einde te worden gehoord omtrent het door den requirant gedaan verzoek, om kosteloos te procederen, ten fine van echtscheiding, op grond van kwaadwillige verlating.

Waarvan Acte,
Mr. S. B. STIENSTRA, *Procureur.*

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, op Maandagen den 6 November 1843, bij *Hoekstein*, in het Amsterdammer Veerhuis, op den Grachtswal, alhier, provisioneel, en den 13 daaraanvolgende, in de Aardappelbeurs bij *Swart*, op Vijversburet bij deze stad, finaal, telkens des namiddags ten 4 ure, verkoopen:

Eene nette, ruime en sedert korten tijd veel verbeterde HUIZINGE, met BLEEK en TUIN, letter M, nummer 95, sectie G, nummer 203, staande op het Noordvliet, bij en onder het behoor der stad Leeuwarden, door *Gerhardus Greven*, Schilder, en *Vrouw* wordende bewoond; den 12 Mei 1844 te aanvaarden.

Te bezigtigen op de zitdagen, van des voormiddags 10 tot 1 uur.

Zeer voornaam Boelgoed te Elahuizen.

De Notarissen C. J. JORRITSMA, te Sneek, en J. C. MANN, te Workum, zullen, door het ministerie van eerstgenoemde, publiek, bij boelgoed, verkoopen, op 6 maanden crediet de posten boven de *f* 20, en overigens contant, op Donderdag den 26 October 1843, precies des morgens ten 9 ure:

a. LEVENDE HAVE, als: 19 uitmuntende melke Koeijen, 7 Hokkelingen, 6 Kalvers, 4 Schapen, 2 beste zwarte langstaart Merriepaarden, 2 Varkens, 1 Hond met Hok.

b. 27 Koeseeten welgewonnen, meest bovenlandsch HOOI.

c. BOEREGEREEDSCHAPPEN, als: 3 Hooiwagens, 28 houten Aden, 5 Melkvaten, 1 Karn met toebehooren, 1 Boteraad, 7 koperen Emmers, 1 Wagentje, 10 houten Emmers, koperen Kaasketel, Kaaspers en Vaten, Troggen, Harken, Vorken, Schoppen, Paardetuig, en wat verder tot eene compleete Boerderij behoort; benevens 1 BOOT met Zeil en Treil.

d. MEUBELEN en HUISGERADEN, bestaande in: 4 Bedden met toebehooren, 1 mooije ouderwetsche gesneden eiken Kast, veel Bed- Tafel- en Lijflinnen, Porselein, 1 Pulpitum, 1 Staartstuk- en 1 Stoeltjeklok, Spiegels, Tafels, Stoelen, Koper, Tin, Aarde- IJzer- en Glaswerk, benevens LIJFDRAGT.

e. GOUD- en ZILVERWERKEN, als: 2 Zilveren Brandewijnskoppen, 7 Eetlepels, 1 Mes, Room- en Suikerlepels en 1 paar Gouden Knoopen.

Wie gading maakt, kome op bovengenoemden dag en uur, ten sterfhuize van *Jetje Annes Kooijker*, in leven Boer te Elahuizen.

F. M. H. COHEN, TANDMEESTER bij het *Nederlandsche Instituut voor Doofstommen* te *Groningen*, recommandeert zich tot het vervaardigen van KUNST-TANDEN en GEBITTEN, als ook obturatoren welke in alle opzigten [illegible] overeenkomen, en voor [illegible] diensten welke tot het [illegible]

De Notaris O. B. OEBERIUS, te St. Anna Parochie, zal, [illegible] den 31 October 1843, des voormiddags ten 10 ure precies, ten huize van *Mijntje Roelofs Tjepkema*, onder St. Jacobi Parochie, ten gevolge van het branden van deszelfs Schuur, bij boelgoed, op zes maanden crediet, verkoopen:

LEVENDE HAVE en BOEREGEREEDSCHAPPEN, bestaande in 11 [illegible] te Paarden, waaronder 2 in tuig bereden, 1 Veulen, 5 melke Koeijen, waaronder 1 vare, 2 vroegmelke en 3 vette Koeijen, 2 vette Ossen, 4 Hokkelingen, 1 Kalf en 5 Schapen waaronder 1 vet; 1 Boerewagen, 3 Aardkarren, 2 Ploegen, 4 Eggen, 1 Landrol, 1 Eggesleep, 1 Snijbank, Graanzeef, Karn met koperen hoep, 2 koperen Emmers, 4 dito Mouden, 1 koperen Erwtpot, wijders eenige MEUBELEN en HUISRAAD, Glas, Tin, IJzer en Aardewerk en hetgeen ten verkoopdage meer zal worden aangeboden.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, gedenkt, ingevolge regterlijke autorisatie, op *Donderdag* den 2 *November* 1843, des namiddags ten 2 *ure*, ten huize van den Kastelein *Rijpkema*, te *Terhorne*, *finaal* te verkoopen:

1. Zekere HUIZING, no. 19, met STEDE, GROND en POLLE LANDS, te Terkaple, te zamen groot 38 roede 10 el; waarop geboden is *f* 590.
2. Eene FENNE gemeten op 5 bunder 44 roede 60 el, gelegen over de Vaart te Goïngarijp; beschreven op *f* 2400.
3. 4 Bunder 52 roede HOOILAND, *het Oudland* genaamd, aan de Oude Geeuw onder Terkaple; staande op *f* 1850.
4. Ongeveer 2 bunder 39 roede HOOILAND, uitmakende het noordwestelijkste gedeelte van een stuk dito, in het geheel groot 5 bunder 14 roede, *afgeslat*, gelegen op de *Nieuwekamp* aan de *Tjennemeer* in de gemeente Nijehaske; beschreven op *f* 670.
5. 89 Roede 10 el HOOILAND, aan het *Akkrummerrak* en aan het *Deel* in de gemeente Terhorne; waarop geboden is *f* 350.
6. 1 Bunder 95 roede 20 el HOOILAND, op de *Griene* onder Goïngarijp; staande op *f* 702.
7. De HELFT van twee stukken HOOILAND, te zamen groot 2 bunder 57 roede, gelegen nabij *Ballingaboer* onder Goïngarijp, mandeelig met *Pieter G. Boetje*; beschreven op *f* 305.

Alles breeder bij Billetten omschreven, en te aanvaarden het 1ste perceel op den 12 Mei en overigens op Sint Petri 1844.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR, voor den tijd van vijf jaren, Petri en Mei 1844 te aanvaarden:

Eene ZATHE en LANDEN, onder Tietjerk, *Oud Altenburg* genaamd, groot 27 bunder 87 roede 40 el Greidland.

Conditien te vernemen bij den eigenaar C. J. FEDDES, op het Noordvliet bij Leeuwarden, bij wien de briefjes vóór of op den 27 October 1843, moeten worden ingeleverd.

TE KOOP:

Eene beste MELKGEVENDE EZELIN met VEULEN. Nader informatie bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*.

Oproeping van Schuldeischers.

Allen, welken iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de onder het voorregt van Boedel Beschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen ANNE PIETERS POSTMA, in leven Koopman te Irnsum, worden bij deze uitgenoodigd, om daarvan vóór of op den 30 *dezer maand*, franco opgaaf en betaling te doen, aan den Notaris J. STOFFELS, te Rauwerd, of den Heer T. SIKKEMA, Zaakwaarnemer te Grouw.

Alle diegenen welke iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen WIEGER SJIRKS HOBMA en RIEMKE FEIKES VELSEN, in leven woonachtig te Workum; worden verzocht daarvan aangave en betaling te doen, binnen *vier* weken na heden, ten Kantore van den Notaris J. C. MANN, te Workum.

Workum, den 18 October 1843.

Verandering van Woonplaats.

De ondergeteekende maakt hiermede aan belanghebbenden bekend, dat hij niet meer woonachtig is bij het Stadshuis te Leeuwarden, maar in het Paleis van Justitie aldaar.

Leeuwarden, den 19 October 1843.
L. HARMENZON,
Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden.

Uit de hand te koop:

Twee STOELEN en ZITPLAATZEN, in de Groote Kerk te Leeuwarden, no. 54 en 60, te bevragen bij Deurwaarder HARMENZON.

WINTER-ARTIKELEN.

G. MINK, Kleermaker en Bontwerker op het Kleinzand te Sneek, maakt aan zijne geëerde begunstigers en allen die hem zouden willen begunstigen, bekend, dat hij wederom voorzien is van een aanzienlijk assortiment PELTERIJEN, en dezelve vervaardigt naar den laatsten smaak; alsmede dat hij alle defecten verbetert welke door mot zijn veroorzaakt.

Verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie; belovende in alles eene billijke behandeling.

Bij den Vleeschhouwer J. v. D. BAAN, in het Droevendal te Leeuwarden, zijn verkrijgbaar versche RUNDER-HAZEN, tegen 25 Cents de 5 Ons.

Billartpartij te Hindeloopen,

Met vereischte toestemming, op Woensdag den 25 October 1843, ten huize van den Logementhouder T. K GERLSMA, in het Wapen van Hindeloopen. Tot Prijs: *Eene brillante ZILVEREN SOEPLEPEL* tot Premie: *Zes ZILVEREN LEPELTJES.*

Alle Liefhebbers worden uitgenoodigd, zich uiterlijk vóór half tien des voormiddags aan te geven. Aanvang met spelen precies ten 10 ure.

)o( )o( )o(Een JONGELING, drie jaren bij eene Gortmakerij, en een ander JONGELING, drie à vier jaren bij het Koek- en Banketbakken zijnde werkzaam geweest, wenschten met 1° November of later in hunne respective belangen werkzaam te zijn, tegen een behoorlijk salaris.

Adres bij J. J. SIKKEMA, op de Tuinen, ten huize van *D. P. Sinnema*, te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij W. T. BUININK, Mr. Kleermaker te Wolvega.

)o( )o( )o(Een BAKKERSKNECHT, ten deele zijn werk verstaande, en van goede getuigschriften voorzien, kan dadelijk geplaatst worden bij E. LAND, te Harlingen. Brieven franco.

LEES HIER.

NB. NB. NB. Er is op den 11 October jl. op het Postkantoor te Zwolle bezorgd en niet teregt gekomen een brief aan het adres de Heeren HARMENS EN ZONEN, te Harlingen, inhoudende: 1 Wissel 8/d zigt ten laste *C. Mohrmann* te Amsterdam, groot *f* 650, 2 Russ. C. no. 41537 nieuw, 97601 oud, ieder à *f* 50, 2 dito nos. 44421 en 8550 ieder à *f* 18,89, 2 C. no. 55489 en 15320, verschenen 1 Oct. 1842 en 1 April 1843, ieder *f* 22,50, 1 Coup. no. 1, à *f* 25, 6 Coupons nos. 5725, 16488, 8976, 7322, 7509, 8974, ieder à *f* 24,75, 1 dito no. 2099 à *f* 22,50, 1 dito no. 25224, à *f* 25, 1 Bankb. no. 125, *f* 100, 1 dito no. 756 à *f* 40, 1 dito no. 940 à *f* 25. Voor den vinder van geene waarde, als zijnde alle voorzorg genomen dat dezelve niet kunnen worden uitbetaald.

De eerlijke vinder kan den brief terug bezorgen bij den Boekhandelaar J. J. TIJL, te Zwolle, zullende daarvoor genereus beloond en des verkiezende zijn naam geheim gehouden worden.

*** Het Heil van den Staat, de Hoogste Wet.

Bijdrage tot eene verbeterde Staatshuishouding in Nederland; door Mr. B. ALBARDA, *Lid der Staten van Vriesland en Advocaat te Leeuwarden*, is den 20 October uitgegeven bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*, en is bij de voornaamste Boekhandelaars te bekomen, hoewel niet algemeen verzonden. Prijs 50 Cents.

Deze belangrijke Brochure, die gewigtige redmiddelen van den Staat voorstelt, zal in den tegenwoordigen tijd zeker velen welkom zijn.

Bij M. WIJT & ZONEN, te *Rotterdam*, wordt uitgegeven en is alom à *f* 2,40 te bekomen:

HANDLEIDING VOOR ELK
die BUITEN Handelsbetrekkingen
Bezitter of Beheerder van een Kapitaal is en daarvan
op de ITALIAANSCHE wijze wenscht boek te houden,
door
S. M. BRAKEL, te *Rotterdam*.

Zoo als de titel aanduidt, is dit werk niet voor den Handel ingerigt, maar bevat op eene eenvoudige en duidelijke wijze de gronden van het Italiaansch Boekhouden, en wordt vooral aan Scheepskapiteins, Ambtenaren, [illegible] Voogden, en elk die bezitter of beheerder van een Kapitaal is [illegible]